

การพัฒนาทางเท้าเพื่อกรุงเทพมหานครเมืองน่าอยู่

ณิชนันท์ บุญอ่อน¹

¹ วิทยาลัยพัฒนามหานคร มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

Vajira Med J. 2019; 63 Suppl: S205-6

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: สำนวณสภาพ ปัญหาอุปสรรคของทางเท้าในปัจจุบัน และศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้ เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงทางเท้าในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย: ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางเท้า สำนวณความสะดวกในการเดินโดยใช้แบบ สำนวณ เพื่อทราบถึง ปัญหาและอุปสรรคของการเดินทางเท้า จัดทำแบบสอบถามด้านพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้ทางเท้า และนำผลจากการสำวณความสะดวกในการเดิน และข้อมูลพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้ทางเท้า มาวิเคราะห์หาเพื่อหาข้อเสนอแนะแนวการปรับปรุงและพัฒนาทางเท้าให้ยั่งยืน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ใช้งานทางเท้าในพื้นที่ศึกษา จำนวน 17 คนต่อ 1 ช่วงสถานี เป็นจำนวนทั้งสิ้น 204 ชุด

ผลการวิจัย: ผลสำวณความสะดวกในการเดิน เริ่มจากสถานีรถไฟฟ้าสนามกีฬาแห่งชาติสิ้นสุดสถานีบางหว้า จำนวน 12 ช่วงสถานี มีค่าเฉลี่ยความสะดวกในการเดินอยู่ที่ 39.80 อยู่ระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ อุปกรณและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทางสายตา ร้อยละ 49 รองลงมาคือ ความร่มรื่น ร่มเงาของทางเท้าและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้งานทางเท้า ร้อยละ 58 อันดับที่ 3 ความปลอดภัยจากอาชญากรรม ร้อยละ 59 ผลจากแบบสอบถามด้านพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้งานทางเท้า จำนวน 200 คน ทางเท้ามีความสะดวกน้อยร้อยละ 55.39 ทางเท้ามีความปลอดภัยน้อย ร้อยละ 58.33 ต้องการทางข้ามที่มีระบบสัญญาณไฟ ร้อยละ 54.90 สิ่งที่ยากให้ปรับปรุงทางเท้ามากที่สุด คือ ความปลอดภัย ไฟฟ้าส่องสว่าง กล้องวงจรปิด ร้อยละ 22.06 อันดับที่ 2 ความกว้างและพื้นผิวของทางเท้า ร้อยละ 21.08 และอันดับที่ 3 สิ่งกีดขวางต่างๆ บนทางเท้า ความสะอาด ร้อยละ 18.63 ถ้ามีการปรับปรุงทางเท้า ร้อยละ 61.70 จะใช้ทางเท้ามากขึ้น แต่ถ้าไม่มีการปรับปรุง ร้อยละ 69.12 มีแผนเปลี่ยนแปลงการเดินเท้ามาเป็นการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

สรุป: ผลจากการสำวณเห็นควรปรับปรุงเรื่องความปลอดภัยของการใช้ทางเท้าของคนทุกกลุ่ม คือ การติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดเสี่ยง การจัดหาอุปกรณและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการทางสายตา ความปลอดภัยและความสะดวกของทางข้าม ทางเชื่อม ให้มีความต่อเนื่องในการสัญจรทางเท้า รวมถึงสิ่งกีดขวางบนทางเท้า และพฤติกรรมการขับขึ้นทางเท้า

คำสำคัญ: ทางเท้า, พฤติกรรม, ความพึงพอใจ และ อุปสรรค

องค์ความรู้เดิม: ทางเท้า มี มาตรฐานความกว้าง ขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น ย่านการค้า ความกว้างของทางเท้าต้องไม่น้อยกว่า 3.00 – 5.00 เมตร ย่านที่อยู่อาศัยความกว้างของทางเท้าต้องไม่น้อยกว่า 1.50 - 2.50 เมตร ความกว้างทางเท้าที่ดีจะต้องกำหนดโดยความหนาแน่นของผู้ใช้ทางเท้า และต้องมีความกว้างไว้สำหรับการวางสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เพื่อการสัญจรที่สะดวกของผู้ใช้ทางเท้า มีการแบ่งพื้นที่สำหรับทางเท้าเป็น 3 ส่วน 1) พื้นที่สำหรับตั้งอุปกรณ์ประกอบถนน (Curb Zone/Furniture Zone) เป็นพื้นที่สำหรับกันชนให้คนเดินเท้ากับถนน อาจมีการติดตั้งไฟฟ้า ตู้โทรศัพท์สาธารณะ หรือปลูกต้นไม้ มีความกว้าง 0.60 -1.20 เมตร 2) พื้นที่ทางเดินเท้า (Path Zone) มีความกว้างมากกว่า 1.50 เมตร เพื่อการเดินเท้าที่สะดวกและไร้สิ่งกีดขวาง 3) พื้นที่ด้านหน้าอาคาร (Building Zone) เป็นพื้นที่ว่างหน้าอาคาร

องค์ความรู้ใหม่: การออกแบบทางเท้าในกรุงเทพมหานครต้อง คำนึงถึงสภาพแวดล้อม การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ให้เข้ากับการใช้งาน และต้องครอบคลุมสำหรับคนทุกกลุ่ม ทางเท้าจึงต้องมีการแบ่งโซนของทางเท้าให้เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อให้ทางเท้าสามารถใช้ได้และความปลอดภัยสำหรับทุกคน

การนำไปใช้ประโยชน์: นำปัญหาอุปสรรคของทางเท้า พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้ทางเท้า มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาทางเท้าในกรุงเทพมหานครให้เหมาะกับวิถีชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร